

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że Ł. K. jako Prezes Zarządu (...) spółka z o.o. z siedzibą w Ł. odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania Spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Łączna kwota zadłużenia (...) spółki z o.o. z tytułu nieopłaconych składek za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r. wynosi 47.116,47 zł, w tym należność główna w kwocie 29.747,27 zł, odsetki za zwłokę liczone na dzień 30 września 2015 r. w kwocie 16.486 oraz koszty egzekucyjne w kwocie 883,20 zł.

Zobowiązania składkowe spółki, za uregulowanie których ubezpieczony jako Prezes Zarządu ponosi odpowiedzialność, wynoszą odpowiednio na:

1. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r.:

- należność główna w wysokości - 21.659,48 zł,
- odsetki liczone na dzień 30 września 2015 r. – 11.993 zł,
- koszty egzekucyjne w wysokości – 631,70 zł,
- ogółem – 34.284,18 zł

2. Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r.:

- należność główna w wysokości - 6.222,11 zł,
- odsetki liczone na dzień 30 września 2015 r. – 3.464 zł,
- koszty egzekucyjne w wysokości – 183,60 zł,
- ogółem – 9.869,71 zł

3. Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r.

- należność główna w wysokości - 1.865,68 zł,
- odsetki liczone na dzień 30 września 2015 r. – 1.029 zł,
- koszty egzekucyjne w wysokości – 67,90 zł,
- ogółem – 2.962,58 zł

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że (...) spółka z o.o. z siedzibą w Ł. prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do KRS Nr (...). Z dniem 3 listopada 2011 r. spółka została postawiona w stan likwidacji. Do chwili obecnej spółka nie została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego. Spółka jako płatnik składek miała ustawowy obowiązek opłacania w ustalonych terminach składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Nie wywiązanie się z tego obowiązku spowodowało powstanie zadłużenia. Prowadzone postępowanie egzekucyjne przeciwko spółce okazało się bezskuteczne. Na rachunku prowadzonym przez Bank (...) SA nastąpił zbieg egzekucji administracyjnej i sądowej. W okresie, w którym powstało zadłużenie spółki (...) pełnił funkcję Prezesa Zarządu spółki. Z dokumentów zgromadzonych w aktach KRS pomimo składanych przez wnioskodawcę dokumentów o wygaśnięciu mandatu członka zarządu (...) spółki z o.o. z dniem 1 lipca 2005 r. sprawowaną funkcję prezesa spółki pełnił ubezpieczony nadal zatwierdzając sprawozdania finansowe za kolejne lata. Wnioskodawca nie udowodnił faktu odbycia Zgromadzenia Wspólników z dnia 30 czerwca

2005 r. i jednocześnie wygaśnięcia mandatu członka zarządu powołując art. 202 §1 KSH. Mandat ubezpieczonego jako członka zarządu spółki wygasł z dniem 3 października 2011 r. na skutek podjęcia uchwały o rozwiązaniu spółki i powołaniu likwidatora.

/decyzja – k. 43 – 44 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 6 listopada 2015 r. złożył Ł. K. i wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości. W uzasadnieniu wskazał, że wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji jego mandat członka zarządu wygasł z dniem 30 czerwca 2005 r. na skutek odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy rok obrotowy spółki (...) sp. z o.o. to jest za rok 2004. Spółka powstała 29 maja 2003 r. Skarżący dodał, że zgodnie z §15 umowy spółki nieokreślono czasu na jaki został powołany Ł. K. jako pierwszy zarząd spółki.

/odwołanie – k. 2 – 3/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 26 listopada 2016 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 12/

Na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku w dniu 10 maja 2017 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, a pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

/protokół rozprawy z dnia 10 maja 2017 r. – 00:01:25 – 00:02:33 – płyta CD – k. 129/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 maja 2003 r. P. M. (1) oraz Ł. K. zawiązali spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W myśl §12 umowy organami spółki są: Zgromadzenie Wspólników oraz Zarząd. W §15 umowy wskazano, że zarząd spółki składa się z jednej lub większej liczby osób. Członek Zarządu jest powoływany jest i odwoływany uchwałą Zgromadzenia Wspólników. Wskazano, że Pierwszy Zarząd jest jednoosobowy i sprawuje go Ł. K..

/umowa spółki – akt notarialny – k. 7 – 10/

Wspólnikami spółki byli P. M. (1) i Ł. K., zaś prokurentem spółki był M. K..

/zeznania świadka M. K. z dnia 7 grudnia 2016 r. – 00:03:20 – 00:18:00 – płyta CD – k. 61/

Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 10 stycznia 2004 r.

/wypis z KRS – k. 14 – 16 akt ZUS, k. 46 – 48/

Sprawozdanie z działalności Zarządu za rok 2003 r. i 2004 r. za w/w lata podpisał jako prezes Zarządu Ł. K..

/sprawozdanie oraz bilans – k. 91 – 97/

W dniu 30 czerwca 2005 r. odbyło się Zgromadzenie Wspólników spółki (...), na którym zatwierdzono sprawozdanie finansowe za rok obrotowy od 1 stycznia 2004 r. do 31 grudnia 2004 r.

/protokół – k. 4 – 6, k. 28 – 29 akt ZUS, k. 98/

W protokołach z kolejnych Zgromadzeń Wspólników, dotyczących zatwierdzania sprawozdań finansowych za następne lata obrotowe tj. lata 2006, 2007, 2008 Ł. K. był wskazany jako prezes zarządu spółki.

/protokół – k. 102, k. 106, k. 110/

W dniu 20 marca 2009 r. P. M. (2) zbyła wszystkie udziały spółki (...), który został jedynym wspólnikiem spółki.

/zeznania świadka M. K. z dnia 7 grudnia 2016 r. – 00:03:20 – 00:18:00 – płyta CD – k. 61/

Uchwałą z dnia 3 października 2011 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością postanowiło rozwiązać z dniem 3 października 2011 r. (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.. Powołano także likwidatora spółki (...).

/akt notarialny – k. 23 – 24, k. 45/

Spółka nie uiściła należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r. w kwocie 29.747,27 zł.

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją z dnia 30 września 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że Ł. K. jako Prezes Zarządu (...) spółka z o.o. z siedzibą w Ł. odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania Spółki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Łączna kwota zadłużenia (...) spółki z o.o. z tytułu nieopłaconych składek za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r. wynosi 47.116,47 zł, w tym należność główna w kwocie 29.747,27 zł, odsetki za zwłokę liczone na dzień 30 września 2015 r. w kwocie 16.486 oraz koszty egzekucyjne w kwocie 883,20 zł.

Zobowiązania składkowe spółki, za uregulowanie których ubezpieczony jako Prezes Zarządu ponosi odpowiedzialność, wynoszą odpowiednio na:

4. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r.:

- należność główna w wysokości - 21.659,48 zł,
- odsetki liczone na dzień 30 września 2015 r. – 11.993 zł,
- koszty egzekucyjne w wysokości – 631,70 zł,
- ogółem – 34.284,18 zł

5. Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r.:

- należność główna w wysokości - 6.222,11 zł,
- odsetki liczone na dzień 30 września 2015 r. – 3.464 zł,
- koszty egzekucyjne w wysokości – 183,60 zł,
- ogółem – 9.869,71 zł

6. Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r.

- należność główna w wysokości - 1.865,68 zł,
- odsetki liczone na dzień 30 września 2015 r. – 1.029 zł,
- koszty egzekucyjne w wysokości – 67,90 zł,
- ogółem – 2.962,58 zł.

/decyzja – k. 43 – 44 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w sprawie i w aktach ZUS, których wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron oraz na podstawie zeznań świadka M. K..

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie skarżącego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016, poz. 693.) do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio: art. 12, art. 26, art. 29 § 1 i 2, art. 33, art. 33a, art. 33b, art. 51 § 1, art. 55, art. 59 § 1 pkt 1, 3, 4, 8 i 9, art. 60 § 1, art. 61 § 1, art. 62 § 1, 3-5, art. 72 § 1 pkt 1 i 4 i § 2, art. 73 § 1 pkt 1 i 5, art. 77b § 1 i 2, art. 91, art. 93, art. 93a-93c, art. 93e, art. 94, art. 97 § 1, art. 98 § 1 i 2 pkt 1, 2, 5 i 7, art. 100, art. 101, art. 105 § 1 i 2, art. 106 § 1 i 2, art. 107 § 1, 1a, i 2 pkt 2 i 4, art. 108 § 1 i 4, art. 110 § 1, § 2 pkt 2, § 3, art. 111 § 1-4 i 5 pkt 1, art. 112, art. 113, art. 114, art. 115, art. 116, art. 116a, art. 117, art. 118 § 1 i 2 oraz art. 119 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z treścią art. 107 §1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201) w przypadkach i w zakresie przewidzianych w niniejszym rozdziale za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem również osoby trzecie.

Na mocy art. 108 §1 powołanej ustawy ordynacja podatkowa, o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej organ podatkowy orzeka w drodze decyzji. Dla przyjęcia odpowiedzialności członka zarządu spółki za zobowiązania z tytułu nieopłacenia składek konieczne jest bowiem ustalenie, że zobowiązania te powstały w czasie pełnienia przez niego obowiązków członka zarządu, przerodziły się w zaległości spółki, których egzekucja okazała się bezskuteczna, a ponadto nie zachodzi żadna z okoliczności egzoneracyjnych wskazanych w art. 116 § 1 pkt 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

W myśl art. 116 §1 ordynacji podatkowej, za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2016 r. poz. 1574, 1579, 1948 i 2260) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

§ 2. Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Przepis opisany powyżej stanowi wyjątek od zasady, że spółka kapitałowa odpowiada za swoje zobowiązania jedynie własnym majątkiem, inne zaś podmioty, w szczególności akcjonariusze (udziałowcy) czy też władze spółki takiej odpowiedzialności nie ponoszą. W tym kontekście przepisy szczególne statuujące tego rodzaju wyjątkową

odpowiedzialność winny być wykładane w sposób rygorystycznie ścisły, który nie prowadzi do rozszerzenia odpowiedzialności poza ramy przesłanek ustawowych.

Odnosząc się do przedmiotu odpowiedzialności członków zarządu spółki wskazać należy, że zgodnie z art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W myśl wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r. (II UK 303/09 LEX nr 603839) przepis art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - również w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2010 r. przed zmianą dokonaną przez art. 45 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych - stanowi podstawę odpowiedniego stosowania do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne przepisów dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne o odpowiedzialności osób trzecich za zaległości składkowe (podobnie Sąd Najwyższy w uchwałach z dnia 7 maja 2008 r., II UZP 1/08 (OSNP 2008 nr 23-24, poz. 352) i z dnia 4 czerwca 2008 r., II UZP 3/08 (OSNP 2009 nr 11-12, poz. 148)

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 15 października 2009 r., II UZP 3/09, (niepublikowanej) stwierdził, iż przepis art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 z późn. zm.) - również w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2010 r. przed zmianą dokonaną przez art. 45 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656) - stanowi podstawę odpowiedniego stosowania do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne przepisów dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne o odpowiedzialności osób trzecich za zaległości składkowe.

Również w wyroku z dnia 21 stycznia 2010 roku (LEX nr 583805) Sąd Najwyższy stwierdził, że członkowie zarządu spółki z o.o. mogą być, na podstawie wykładni językowo-logicznej, celowościowej i systemowej przepisów art. 116 o.p. w związku z art. 32 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obarczeni odpowiedzialnością za niezapłacone składki także w odniesieniu do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne.

Natomiast zgodnie z art. 107 § 1 i 2 pkt 2 i 4 cytowanej ustawy Ordynacja podatkowa odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości z tytułu składek wynikające z prowadzenia działalności i odsetki za zwłokę oraz koszty egzekucyjne.

Odnosząc się zatem do zasad odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zaległości w zakresie uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne, powszechne ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wskazać należy, że zgodnie z art. 116 §1 Ordynacji podatkowej, obejmuje zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu.

Stosownie do treści art. 116 §2 Ordynacji Podatkowej, odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Powyższą treść przepis art. 116 § 2 ordynacji podatkowej uzyskał na podstawie ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 209, poz. 1318), która wprowadziła zmianę art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej. Zgodnie z art. 10 wskazanej Ustawy, weszła ona w życie od dnia 1 stycznia 2009 roku.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 r. (I UK 87/10, LEX nr 611813) wskazał, że ustawa z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 209, poz. 1318) wprowadziła zmianę art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej, która sprowadza się do objęcia odpowiedzialnością członków zarządu zobowiązań, "których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu". Nowe określenie tej przesłanki odnosi się do odpowiedzialności podatkowej (także odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe) powstałej przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. Takie znaczenie art. 8 ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. uprawnia interpretacja a contrario, skoro w przepisie tym określono zakres zastosowania przepisów dotychczasowych, nie obejmując tym zakresem art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, iż stosownie do art. 10 ustawy zmieniającej weszła ona w życie z dniem 1 stycznia 2009 r., ale dla rozpatrywanego zagadnienia decydujące znaczenie ma uregulowanie zawarte w art. 8 ustawy zmieniającej, stanowiące o zakresie zastosowania "Do odpowiedzialności podatkowej osób trzecich za zaległości podatkowe powstałe przed dniem wejścia w życie ustawy" - ustawy w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. A zatem skoro w przepisie art. 8 określono zakres zastosowania przepisów dotychczasowych, nie obejmując tym zakresem art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej, to uprawnia do interpretacji a contrario, że artykuł ten ma zastosowanie również do zaległości powstałych przed dniem wejścia w życie wskazanej zmiany.

Stosownie do treści art. 202 §1 kodeksu spółek handlowych, jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu.

§ 2 w/w przepisu stanowi, że w przypadku powołania członka zarządu na okres dłuższy niż rok, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

W myśl § 3, jeżeli umowa spółki przewiduje, że członków zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, mandat członka zarządu powołanego przed upływem danej kadencji zarządu wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków zarządu, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

Zgodnie z § 4, mandat członka zarządu wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania ze składu zarządu.

Dla uznania odpowiedzialności członka zarządu Spółki, za zobowiązania składkowe, organ rentowy jest obowiązany wykazać jedynie okoliczność pełnienia obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania składkowego, które przerodziło się w zaległość składkową spółki oraz bezskuteczność egzekucji przeciwko Spółce, bowiem ciężar wykazania którejkolwiek okoliczności uwalniającej od odpowiedzialności, spoczywa na członku zarządu /por. wyrok NSA w B. z 6.03.2003r. SA (...)/03 POP (...).

Odpowiedzialność członków zarządu Spółki z o.o. dotyczy wyłącznie zobowiązań podatkowych /składkowych/, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu /por. wyrok (...) SA/R. 886/02 POP (...) i wyrok NSA w W. z 3.03.2004r. (...) SA 315/02 opublikowane - program L..

W odniesieniu do powołania i odwołania członków zarządu decydujące znaczenie ma powzięta uchwała o ich powołaniu/ odwołaniu/ /por. wyrok NSA w K. z 9 września 2002r. I SA Ka 1259/01 POP 2004/1/5 wyrok Sądu Najwyższego z 25.09.2005r. VCK 198/02 Wokanda 2004/6 /.

W myśl w/w § 2 art. 116 odpowiedzialność członków zarządu, określona w § 1, obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu (do 1 stycznia 2009 r.) albo, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu (od 1 stycznia 2009r.)

Dla rozstrzygnięcia sprawy kluczowe jest ustalenie znaczenia pojęcia „w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu”. Według Kodeksu spółek handlowych kadencja to okres pełnienia funkcji członka zarządu w spółce,

a mandat to umocowanie członka zarządu do pełnienia jego funkcji. Pojęcia te rzadko się pokrywają. Mandat może być dłuższy niż kadencja (art. 202§ 1 i § 2 KSH) albo krótszy niż kadencja (202§ 4 KSH).

Zgodnie z przyjętą przez Naczelny Sąd Administracyjny i wojewódzkie sądy administracyjne linią orzeczniczą, zakres odpowiedzialności uregulowanej w art. 116 § 2 o.p. wyznacza pojęcie "pełnienia obowiązków członka zarządu". Pojęcie to należy odnosić do kontekstu faktycznego sprawy i nie można go sprowadzać tylko i wyłącznie do aspektów formalnych. W orzecznictwie zwraca się uwagę, że po wygaśnięciu mandatu członka zarządu należy mieć na względzie rzeczywistą zmianę sposobu zarządzania spółką. W sytuacji, gdy osoba dalej prowadzi sprawy spółki jako członek jej zarządu, chociaż jej mandat wygasł na mocy art. 202 § 1 k.s.h., nie może skutecznie powołać się na tę okoliczność. Wykładnia językowa tego pojęcia wskazuje bowiem na aktywne działanie i rzeczywiste realizowanie obowiązków i zadań członka zarządu. Niemniej jednak za powiązaniem odpowiedzialności osoby trzeciej za zaległości podatkowe spółki z faktycznym pełnieniem obowiązków członka zarządu przemawia nie tylko językowe brzmienie art. 116 § 2 o.p., ale również wykładnia celowościowa, dzięki której instytucja ta nabiera prakseologicznej spójności. Jeżeli bowiem o odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki decydowałyby wyłącznie względy formalne, wówczas negatywne konsekwencje mogłyby dotyczyć również tych osób, które z przyczyn od siebie niezależnych nie miały w istocie żadnego wpływu na bieg spraw w czasie powstania zaległości (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 7 września 2016 r., (...) SA/Wa 26/16, Lex nr 2138118).

Podobne stanowisko wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 13 sierpnia 2013 r. w sprawie II FSK 2401/11, który stwierdził, że faktyczne wykonywanie obowiązków członka zarządu w spółce z o.o., nawet po formalnej rezygnacji z funkcji członka zarządu w tejże spółce z o.o., powoduje odpowiedzialność podatkową tego podmiotu przewidzianą w art. 116 § 2 O.p. W innym z kolei wyroku Sąd ten zawarł pogląd, że pojęcie "pełnienie obowiązków członka zarządu", które jest kluczowe dla określenia zakresu odpowiedzialności uregulowanej w art. 116 § 2 O.p., należy odnieść do kontekstu faktycznego. Nie można tego pojęcia utożsamiać np. z wpisem do rejestru handlowego, lecz należy mieć na względzie możliwość uwzględnienia przy dokonywaniu jego wykładni okoliczności faktycznych, dotyczących możliwości rzeczywistego oddziaływania na sprawy danej spółki przez osobę. Osoba, która faktycznie pełniła funkcję członka zarządu w okresie, w którym powstały zobowiązania podatkowe, nie może powoływać się na okoliczność, że jej mandat wygasł dla uwolnienia się od odpowiedzialności za zaległości podatkowe, którą ponosi na podstawie art. 116 o.p. (por. wyrok NSA z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt I FSK 1575/13).

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy zdaniem Sądu Okręgowego w Łodzi, w toku przedmiotowego postępowania organ rentowy wykazał, że skarżący pełnił obowiązki członka zarządu w okresie powstania zobowiązań spółki z tytułu składek za okres od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r.

W przedmiotowej sprawie ustalono, że na podstawie §15 umowy spółki z dnia 29 maja 2003 r. wnioskodawca Ł. K. został wybrany prezesem pierwszego zarządu (...) Spółki z o.o. W ocenie Sądu mandat Ł. K. nie wygasł z dniem 30 czerwca 2005 r. tj. z dniem odbycia się Zgromadzenia Wspólników, które zatwierdziło sprawozdanie finansowe za rok 2004 r., a ubezpieczony funkcję tę pełnił nieprzerwanie, aż do dnia 3 października 2011 r. czyli do dnia rozwiązania spółki i powołania likwidatora spółki. Wynika to jednoznacznie z protokołów kolejnych Zgromadzeń Wspólników, dotyczących zatwierdzania sprawozdań finansowych za następne lata obrotowe tj. lata 2006, 2007, 2008, w których to protokołach Ł. K. był wskazywany jako prezes zarządu spółki. Oznacza to, że faktycznie, aż do dnia likwidacji spółki skarżący pełnił funkcję prezesa zarządu.

Skoro zatem zaległości z tytułu składek powstały w okresie, gdy ubezpieczony faktycznie pełnił funkcję prezesa zarządu spółki tj. w okresie od grudnia 2009 r. do sierpnia 2011 r. to oznacza, że skarżący ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z tytułu nieuregulowania składek w w/w okresie.

Nadto należy dodać, że skarżący w niniejszym nie wykazał żadnych okoliczności, które uwalniałyby go od odpowiedzialności za zobowiązania spółki w myśl art. 116 §1 o.p.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt 2 wyroku. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez wykwalifikowanego pełnomocnika zalicza się wynagrodzenie. Wysokość wynagrodzeń pełnomocników Sąd ustalił, w oparciu o § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 1804) i zasądził od Ł. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. kwotę 2400 zł.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

K.K.-W.